

sig fra at opfylde denne Pligt. Det er klart, at saadanne Menneſker, der ſelv maa tage en Gaand med i deres daglige Bedrift, eller ſom have en daglig Forretning at udføre, der ikke kan forſømmes, ere ſærlig uheldig ſtillede overfor Valg. Det kan være, at en ſtor Del af dem maa ſøge at erſtatte deres Fraværelſe ved at tage betalt Hjælp i deres Hjem, og ſkulde de ſaa oven i Kjøbet leve under Forhold, der udfatte dem for at ſætte Penge til, kunde det dog være muligt, at en Del vilde finde det lovlig haardt, og at de af Henſyn hertil maa trække ſig tilbage. Men det er ikke heldigt, naar det knapt faſſatte Vederlag ſkulde have til Følge, at brugelige og dygtige Kræfter, ſom ellers mulig ſtod til Diſpoſition til Rigsdagsgjerningen, holdt ſig tilbage. Nu har der i hele den Behandling, ſom Lovforſlaget er undergaaet i det andet Thing, ligget Noget, ſom man ſaae bagved, ſom ikke kom frem, og ſom jeg egenlig ikke har havt Lyſt til at røre ved, men ſom jeg nu, da jeg ſligefrem er bleven provoceret dertil af det ærede Medlem ved den Opmærksomhed, han ſkænkede Spørgsmaalene om Rigsdagsſamlingernes Længde, bliver nødfaget til at komme ind paa. Jeg ſkal da ſige, at jeg for mit perſonlige Bekommende ingenſinde har troet, og heller ikke tror i dette Dieblif, at den Maade, hvorpaa Vederlaget nu tildeles Rigsdagsmændene, har havt nogen væſentlig, ja jeg kunde ſige nogen kjendelig Indflydſe paa Samlingernes Varighed. Dette er min Opfattelſe. Jeg tror ligesaa lidt, at den Forandring, ſom her er tilſtræbt, vil virke noget væſentligt i ſaa Hænſeende. Men jeg vil ſige, at kunde den gjøre det, vilde jeg ganſke viſt have den Opfattelſe, at der derved vilde være opnaaet Noget, ſom var glædeligt, aldenſtund Alle ere enige om, at de nuværende Rigsdagsſamlinger tage alſkor lang Tid og ſpilde for mange Kræfter, iſær naar man ſer hen til Reſultatet. Men blandt alle de Grunde, ſom man rundt omkring i Landet har ſøgt for at finde den virkelige Aarſag til Rigsdagsſamlingernes lange Varighed — og i ſaa Hænſeende blive vi neppe Alle enige —, er ogsaa netop den, at den Maade, hvorpaa Rigsdagsmændenes Vederlag nu tildeles dem, har ſin Del deri. Dette bør efter min Mening ikke kunne ſiges. Dette er for mig en væſentlig Grund til, at Lovforſlaget er kommet frem i den Form, hvori det foreligger. Derſom det vedtages, ſom det foreligger her, vil og kan det herefter ikke ſiges, at dette Henſyn har nogenſomhelſt Betydning ligeoverfor Samlingernes Varighed, og jeg anſer det for at være et ikke uvæſentligt Gode, at dette ikke kan ſke. Hvor man kan forhindre en Inſinuation, der kan være ubehagelig for En eller Anden, ſer jeg ikke rettere, end at det er rigtigt at gjøre det. Det kan ſke her, og det er min Mening, at det bør ſke. Men jeg har en anden Tanke ved ſamme Leilighed.

Jeg anſer Spørgsmaalet om Rigsdagsſamlingernes Varighed for at være et overordentlig betydeligt Spørgsmaal, ſom man bør ſe at redde ſig ud af paa een eller anden Maade, hjælpe paa paa en eller anden Maade. Nu er jeg ikke blind for den Vanſkelighed, der vil være ved at komme overens om de virkelige Grunde til Rigsdagsſamlingernes Varighed; men det forekommer mig klart, at jo flere man fjerner af de ſtingrunde, ſom man har bragt for at forklare denne Kjendsgjerning, den En i den ene, den Anden i den anden Retning, deſto nærmere kommer man til at ſaae afklædt den egentlige Grund, ſaa at den ſtaaer klar og uimodſigelig. Lad os alſaa anſe det for noget Tilſtræbeligt, lad os fjerne alt det, der tager ſig ud ſom Grund til, at Samlingerne blive ſaa uheldig langvarige, ſom de ere; vi maa da til Slutning komme til at finde den ene virkelige Grund ſtaaende nøgen i ſin Sandhed, og da kunne vi ſe paa den, da kunne vi med ſelles Kræfter ſøge at hjælpe paa den.

Naar man nu har ment, at Diebliffet var ubetideligt, da forſtaar jeg det ikke. Det forekommer mig, at det ſkulde være meget vanſkeligt at kunne ſige, at en Foranſtaltning af den uſtylde Natur, ſom denne her er, ſkulde kunne fremſættes i et Dieblif, der var ubetideligt for at rette, hvad der ikke var rigtigt. Og det er jo næſten af Alle erkjendt, at det ikke er rigtigt, at Rigsdagsvederlaget er ſaa lille, ſom det er. Men ſkulde Nogen formene, at der deri laa en Bagtanke, at Regjeringen har ønsket derved at gjøre noget Behageligt lige over for Folkethinget, f. Ex, for at det under en Strid ſkulde være villigere til at komme Regjeringen imøde, da tror jeg rigtigt nok, at det vilde være en høj Grad af Naivitet, at Regjeringen ſkulde tro, at et Forſlag ſom dette ſkulle have den aller ringeſte Betydning. Det kan jeg forſikre det ærede Medlem om — jeg tør i denne Hænſeende ikke henvende mig til Andre end ham, — at der ikke ligger nogenſomhelſt Bagtanke bag det. Det ærede Medlem, ſom mente, at det var vanſkeligt at ſaae denne Lov i Overensſtemmelſe med Grundlovens Bud, kom ikke nærmere ind derpaa. Han henviſte væſentligſt til Ytringer, der vare ſaldne i det andet Thing, og til de Svar, ſom vare givne der. Jeg ſkal dog dvæle et Dieblif ved dette Spørgsmaal, ſom for mig er Hovedſpørgsmaalet her. Jeg kan paa ingen Maade erkjende, at Lovforſlaget, ſom det foreligger, kommer i Strid med Grundlovens Ord og Mening. Paa ingen Maade. Det forekommer mig klart, at man i Grunden ikke kan ſige, at Grundloven i ſine Beſtemmelſer har villet ubetinget faſtſlaa den Maade, hvorpaa Valgloven har faſtſat Vederlaget. Det var et Spørgsmaal, ſom blev behandlet ret vidtløftigt paa den grundlovgivende Forſamling, men det var ganſke andre